

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-867 / 3576

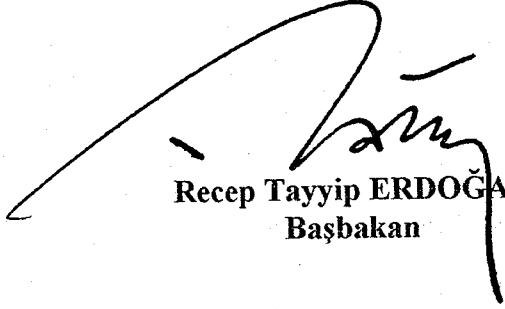
Ankara

21/7 /2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çevre ve Orman Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 5/7/2004 tarihinde kararlaştırılan "Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. C. M. M. BAŞKANLIĞI	
T.C. M. M.	Adalet
Esas No.	Çevre
Tarih	4.8.2004-1/876
E. Md.	2/1/876
BAŞKAN	

GENEL GEREKÇE

Günümüzde petrol ve diğer zararlı maddelerin büyük ölçüde deniz yoluyla taşınması ve kıyı tesislerindeki petrol ve diğer zararlı maddelere ilişkin faaliyetler nedeniyle, deniz çevresi, petrol ve diğer maddelerle kirlenme konusunda önemli bir tehlide maruz kalmaktadır.

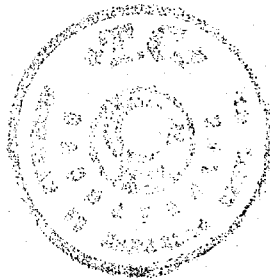
Alınan tüm tedbirlere rağmen, çarpma, kırılma, yangın, patlama veya diğer nedenlerle, bu maddeleri taşıyan gemilerden veya herhangi bir olay sonucu kıyı tesislerinden, denize petrol ve diğer zararlı maddelerin yayılması riskinin ortadan kaldırılamaması nedeniyle, böyle durumlarda deniz çevresinin kirlenmesinin önlenmesi veya kirliliğin azaltılması için yapılacak müdahale ve faaliyetler önem kazanmaktadır.

Uygulama alanlarında, deniz çevresinin petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmesinde acil durumlarda etkin müdahale; ilgili kuruluşların görev, yetki ve sorumluluklarının belirlenmesini, müdahale usul ve yöntemlerinin tespitini, önceden hazırlıklı olmayı, teşkilatlanmayı, imkan ve kabiliyetlere sahip olmayı ve iyi bir planlamayı gerektirmektedir. Diğer taraftan, bir ülkenin, deniz yetki alanlarında meydana gelecek bir olaya zamanında ve etkin müdahale edebilmesi, aynı zamanda egemenlik haklarının teyidi ve göstergesi olarak kabul edilmektedir.

Deniz çevresinin petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmesinde zararların tazmini, buna neden olabilecek faaliyetleri icra edenlerin önceden bazı sigorta sistemleri ile tazminat garantisi sağlamaları ile mümkündür. Deniz yetki alanlarına giren gemilerin ve mevcut kıyı tesislerinin uygun sigorta sistemlerine sahip olup olmadıklarının takip ve kontrolü ile müdahale sonucunda tazmin konusundaki yetki, görev ve sorumlulukların belirlenmesi, sistemin işleyişinin vazgeçilmez prensipleridir.

Deniz çevresinin petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmesinde acil durumlarda müdahale ve zararların tazmini konusunda, taraf olduğumuz uluslararası düzenlemelerle üstlenilen yükümlülükler ile hak ve yetkilerin iç hukuk düzenlemelerine yansıtılması vazgeçilmez bir ihtiyaç olup, bu konu, üç tarafı denizlerle çevrili ve petrol ve/veya diğer zararlı maddeleri taşıyan gemi trafiğine yoğun olarak maruz kalan ülkemiz için ayrı bir önem taşımaktadır.

Tasarı, bugüne kadar Türk boğazlarında ve Türkiye'nin deniz yetki alanlarında meydana gelen olaylarda, müdahale ve tazmin konularında yaşanan olumsuzlukların giderilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile Kanunun amacı ortaya konulmaktadır. Kanun, olay sonucu ortaya çıkan petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmede acil durumlarda müdahale ve tazmin esaslarının belirlenmesine yöneliktir. Olayın meydana gelmesini önlemek üzere alınan tedbirler Kanunun konusu ve amacı dışındadır. Müdahale, olay sonucu denize yayılan veya yayılma tehlikesi bulunan petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenme tehlikesini ortadan kaldırmak, kirlenmeyi azaltmak veya gidermek amacıyla yapılacak faaliyetleri içermektedir. Bu faaliyetleri icra etmek için hazırlıklı olmak üzere önceden alınması gereken tedbirlere ilişkin usul ve esasların belirlenmesi de Kanunun konusu ve amaçları içerisinde. Kanunla amaçlanan diğer bir husus da olay sonucu ortaya çıkan kirlenmenin yarattığı zararlar ve müdahale maliyetlerinin tespiti ve tazmini esas ve usullerini belirlemektir. Kanunla ayrıca, Kanun kapsamına giren konularla ilgili faaliyetlerde uluslararası yükümlülüklerle ilişkin yetki, görev ve sorumlulukların belirlenmesi de hedeflenmektedir.

Madde 2- Madde ile Kanunun kapsamı düzenlenmektedir.

Madde 3- Madde ile Kanunda geçen bazı ifadelerin tanımı yapılmaktadır.

Madde 4- Madde ile Kanunun amaçladığı ve kapsamına giren faaliyetlerin icrasına ilişkin yetki, görev ve sorumluluklardan;

- Genel koordinasyon, kıyı alanlarında kara kökenli kirliliğin önlenmesine yönelik acil müdahale planlarının hazırlanması, kirlenmenin türü ve etkilerinin belirlenmesi, çevreye olan zararların tespiti ve olay sonrası kirlilikten etkilenen alanların rehabilitasyonuna ilişkin olanlar Çevre ve Orman Bakanlığı'na,

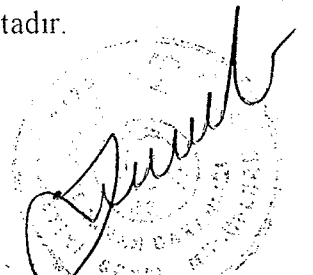
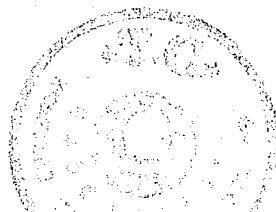
- Deniz araçlarından kaynaklanan deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik acil müdahale planlarının hazırlanması, hazırlıklı olma, kirliliğe müdahale, zararların tazmini ve mali sorumluluk garantilerinin bildirimi konularında icraya ilişkin olanlar Denizcilik Müsteşarlığı'na,

- Asayiş ve kolluk görevlerine ilişkin olanlar Sahil Güvenlik Komutanlığı'na,

verilmektedir.

Madde 5- Madde ile olay meydana gelmemesi için gemi ve kıyı tesislerinin genel sorumlulukları, taşımaları gereken standartlar, idarenin bu konudaki yetkileri ve müdahale konusundaki hizmetlerden faydalanma esasları düzenlenmektedir.

Petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmeye yol açacak olayların ortaya çıkma ihtimali, gemi ve kıyı tesislerinin uluslararası standartları taşıyıp taşımadıkları ile yakından ilgilidir. Son dönemde ABD ve AB üyesi devletlerin limanlarına gelen gemilerde özel standartlar aramaları ve etkin denetim sistemleri kurmaları, düşük standartlı gemilerin, uygulama alanlarımızdaki deniz trafiğine kaymaları sonucunu doğurmuş ve büyük bir tehdit oluşturmaya başlamıştır. Bu konudaki mücadele ülkemiz için büyük önem taşımaktadır.

Petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmeye müdahale edecek imkan ve kabiliyetlerin kazanılması ve idamesinin maddi külfeti oldukça fazladır. Büyük oranda batı pazarlarına petrol taşımacılığı yapan tankerlerin neden olabileceği kirliliğe müdahale için hazır bulundurulması gereken bu imkan ve kabiliyetlerin maddi külfetinin can, mal ve çevre risklerine katlanan ülkemize yüklenmesi hakkaniyete uygun olmayacaktır. Bu nedenle, konu hakkındaki külfetlerin, hizmeti alanlara yayılması suretiyle hakkaniyet sağlanmaya çalışılmıştır.

Madde 6- Madde ile olaya neden olan gemi ve kıyı tesislerinin hangi ilgililerinin, hangi zarar ve masraflardan sorumlu olacakları belirlenmektedir.

Madde 7- Madde ile tazmin sorumluluğunun sınırı, Türkiye'nin taraf olduğu konu ile ilgili uluslararası sözleşmelere atıf yapılarak belirlenmektedir.

Madde 8- Madde ile uygulama alanlarına girecek petrol ve diğer zararlı maddeleri taşıyan gemilerin, neden olacakları olayda yaratacakları zararların ve masrafların tazmini amacıyla mali sorumluluk garantileri düzenlenmektedir.

Madde 9- Madde ile uygulama alanlarına girecek petrol ve diğer zararlı maddeleri taşıyan gemilerin bildirim yükümlülükleri, bildirim usulleri ve verecekleri bilgiler düzenlenmektedir.

Madde 10- Madde ile zararların belirlenmesi esasları ve bu maksatla oluşturulacak komisyonun kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları düzenlenmektedir.

Madde 11- Madde ile olay sonucu ortaya çıkan kirlenmede zarar görenlere tazminatların ve müdahale masraflarının ödenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmekte ve olay sonucu ortaya çıkan kirlenmede kirlenenin tespit edilemediği durumlarda Denizcilik Müsteşarlığı'na kirliliğe müdahale edileceği belirtilmektedir.

Madde 12- Madde ile tazminat taleplerinde zamanaşımı süreleri tespit edilmektedir.

Madde 13- Madde ile kirlilik ve kirlilik tehlikesinin ilgili makam ve müdahale birimlerine bildirilmesine ilişkin yükümlülük belirlenmektedir.

Madde 14- Madde ile olay sonucu meydana gelen kirlenmenin, türü, miktarı, yayılma yönü, hızı, muhtemel sonuçları ve bertaraf yöntemlerinin değerlendirilmesine yönelik çalışmaların Çevre ve Orman Bakanlığı'na yapılması öngörülmektedir.

Madde 15- Madde ile olay sonucu ortaya çıkan kirlenmeye müdahale konusunda yetki görev ve sorumluluklar ile uluslararası işbirliğine ilişkin yetkiler belirlenmektedir.

Müdahalede etkinliğin sağlanması; çok hızlı müdahaleyi, uygun imkan ve kabiliyetlerin elde bulundurulmasını, müdahale teknikleri konusunda iyi eğitilmiş personelin istihdamını zorunlu kılmaktadır. Bunu sağlamak üzere, müdahaleden sorumlu ulusal kuruluş olan Denizcilik Müsteşarlığı'na, bu görevi kendisinin icra etmesi, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına yaptırması veya bu alanda meslek icra eden ve bu amaçla kurulmuş merkezi Türkiye'de bulunan şirketlere yaptırması gibi geniş bir hareket serbestisi tanınmaktadır.

Madde 16- Madde ile olay bölgesinde toplanan atıkların uygun bertaraf tesisine taşınması ve bertarafının acil müdahale planlarında belirlenen esaslara göre yapılması öngörülmektedir.

Madde 17- Madde ile müdahale işlemleri sonrasında kirlilikten etkilenen alanların tespiti ve bu alanların rehabilitasyonuna ilişkin çalışmaların Çevre ve Orman Bakanlığı'na yapılması öngörülmektedir.

Madde 18- Madde ile ulusal acil müdahale planı ve diğer acil müdahale planlarının hazırlanmasına ilişkin yetki, görev ve sorumluluklar belirlenmektedir.

Madde 19- Madde ile 3056 sayılı Kanun kapsamında acil durum yönetimine geçilmesi halinde ilgili kuruluşlar arasında koordinasyon sağlanması öngörülmektedir.

Madde 20- Madde ile uyuşmazlıkların çözümü için hakem tayinine ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Madde 21- Madde ile tehlike altındaki gemilerin uygun, güvenli deniz alanlarına kabulüne ilişkin yetkiler belirlenmektedir.

Madde 22- Madde ile kirliliğe neden olduğundan veya kirlilik tehlikesi taşıdığından şüphelenilen durumlarda gemilerin denetimine ilişkin yetkiler düzenlenmekte ve Kanunun uygulanmasına ilişkin tüm kolluk görevlerinin Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından yerine getirileceği öngörülmektedir.

Madde 23- Madde ile Kanuna tabi olan ve olmayan gemilerin yakıt olarak taşıdıkları petrol ve türevleri ile yüklerden meydana gelen kirliliğe veya kirlilik tehlikesine müdahale ve zararların tespit ve tazmininde Kanunun hangi hükümlerinin uygulanacağı belirtilmektedir.

Madde 24- Madde ile Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmeliklerin hangi kurumlar tarafından hazırlanacağı belirtilmektedir.

Madde 25- Madde ile Kanunun kapsamı içerisindeki faaliyetlerde acil olarak ihtiyaç duyulabilecek araç, gereç ve malzemelerin temininde, daha hızlı hareket edilebilmesini teminen 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerinin uygulanmayacağı öngörülmektedir.

Geçici Madde 1- Madde ile Kanunda öngörülen yönetmeliklerin, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yürürlüğe konulacağı öngörülmektedir.

Geçici Madde 2- Madde ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte faal durumda bulunan tesislerden, eksiklerini yönetmelikte belirtilen süre içinde tamamlamayanların faaliyetlerinin Bakanlık tarafından durdurulacağı öngörülmektedir.

Madde 26- Yürürlük maddesidir.

Madde 27- Yürütme maddesidir.

[Signature]
19.07.2011

**DENİZ ÇEVRESİNİN PETROL VE DİĞER ZARARLI MADDELERLE
KİRLENMESİNDE ACİL DURUMLARDA MÜDAHALE VE
ZARARLARIN TAZMİNİ ESASLARINA DAİR
KANUN TASARISI**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler**

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı, deniz emniyetinin sağlanması ve deniz kirliliğinin önlenmesi konusundaki uluslararası hukuk ve iç hukuktan doğan hak ve yükümlülükler göz önünde bulundurularak;

a) Acil durumlarda gemilerden ve kıyı tesislerindeki faaliyetlerden kaynaklanan kirlenme tehlikesini ortadan kaldırmak veya kirlenmeyi azaltmak, sınırlamak ve gidermek üzere uygulanacak müdahale ve hazırlıklı olma esaslarını,

b) Olay sonucu ortaya çıkan zararların tespit ve tazmin esaslarını,

c) Uluslararası yükümlülüklerin yerine getirilmesi esaslarını,

d) Kanun kapsamına giren kişilerle, kurum, kuruluş, gemi ve tesislerin Kanunda belirtilen ilgililerinin yetki, görev ve sorumluluklarını,

belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun, uygulama alanlarında bulunan veya herhangi bir nedenle uygulama alanlarına girmek isteyen, beşyüz groston ve daha büyük petrol ve diğer zararlı maddeleri taşıyan gemiler ile petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmeye neden olabilecek faaliyetleri icra eden kıyı tesislerinin sorumlu taraflarının, bakanlıkların ve kamu kurum ve kuruluşlarının yetki, görev ve sorumluluklarını kapsar.

Savaş gemileri ve yardımcı savaş gemileri ile herhangi bir devlete ait veya devlet tarafından işletilen ve ticari faaliyetler dışında kullanılan gemiler Kanun kapsamı dışındadır.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunda geçen;

a) Acil müdahale birimi: Acil müdahale planları çerçevesinde koruyucu önlemleri uygulamak veya uygulatmak, kirliliği önlemek veya önletmek, ortadan kaldırmak veya kaldırtmak, çıkacak yangınları söndürmek veya söndürtmek amacıyla oluşturulmuş, yetkilendirilmiş, donatılmış birimi,

b) Acil müdahale planı: Müdahale faaliyetleri kapsamında teşkilatlanmayı, yetki, görev ve sorumlulukları, yapılacak işlemleri, hazırlıklı olma, müdahale imkan ve kabiliyetleri ile diğer hususları içeren ulusal, bölgesel ve yerel düzeydeki planları,

c) Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığı,

d) Diğer zararlı maddeler: Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmeye (1973) İlişkin Protokol-1978'in (II) numaralı ekinin (II) ve (III) numaralı eklentilerinde listelenmiş maddeler ile bu listeler ile sınırlı olmaksızın deniz ortamına karıştığına kirlenme yaratan radyoaktif maddeler hariç her türlü maddeyi,

e) Garantör: Bu Kanunda belirtilen hükümlere göre sorumlu taraf adına, sorumlu taraf dışında zararların tazminine ilişkin mali sorumluluk üstlenen ve mali sorumluluk belgesini sağlayan kişi, kuruluş veya devleti,

f) Hazırlıklı olma: Olayda acil ve etkin bir önlem almak ve olaydan kaynaklanabilecek zararı en aza indirmek amacıyla müdahale etme kabiliyetine sahip her türlü araç, gereç, donanım, malzeme ve eğitilmiş insan gücünü hazır bulundurma halini,

g) Kıyı tesisi: Açık deniz tesisleri ve boru hatları da dahil, kıyıda veya kıyıya yakın bölgelerde denizlerin petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmesine yol açabilecek faaliyetleri icra eden tesisi,

h) Kirlenme: Olay sonucunda, petrol ve diğer zararlı maddelerin; canlı kaynaklara ve deniz yaşamına zarar verecek, insan sağlığı için tehlike oluşturacak, balıkçılık ve denizlerin diğer yasal amaçlarla kullanımı da dahil olmak üzere, denizcilik faaliyetlerini engelleme, deniz suyunun niteliğini değiştirme ve ekolojik dengeyi bozma gibi zararlı etkiler yaratacak şekilde deniz çevresine karışmasını,

ı) Koruyucu önlem: Bir olayın meydana gelmesinden sonra ortaya çıkabilecek muhtemel kirlenmeyi önlemek veya sınırlı tutmak amacıyla alınan tedbirleri,

j) Olay: Acil müdahale planlarının uygulanmasını veya acil müdahaleyi gerektiren, çarpışma, kırılma, yangın, patlama veya diğer nedenlerle gemilerden veya kıyı tesislerinden kaynaklanan kirlenme veya zarar ortaya çıkaran veya ortaya çıkma tehlikesi yaratan bir durumu,

k) Müdahale: Bir olayın meydana gelmesinden sonra ortaya çıkan kirliliğin neden olacağı zararı azaltmak, gidermek, sınırlandırmak amacıyla icra edilen faaliyetleri veya koruyucu önlemlerin uygulanmasını,

l) Müsteşarlık: Denizcilik Müsteşarlığını,

m) Petrol: Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmeye (1973) İlişkin Protokol-1978'in (I) numaralı ekinin (I) numaralı eklentisinde listelenen maddeler ile bu liste ile sınırlı olmaksızın ham petrol, akaryakıt, slaç, rafine ürünler ve toprak altında doğal olarak meydana gelen her türlü sıvı hidrokarbon karışımını,

n) Sorumlu taraf: Zararın tazmini ve koruyucu önlemlerin karşılanması konusunda yükümlülük atfedilebilecek, beşyüz groston ve daha büyük petrol ve diğer zararlı maddeleri taşıyan gemiler ile kıyı tesislerinin sahipleri, işletenleri, kaptanları, idare edenleri, kiracıları, zilyetleri ve garantörleri,

o) Talep sahibi: Bu Kanun hükümlerine göre bir zararın tazmini için talepte bulunan gerçek ve tüzel kişileri,

p) Uygulama alanları: Bu Kanunun uygulanması bakımından, Türkiye'nin iç suları, karasuları ve münhasır ekonomik bölgesinden oluşan deniz yetki alanlarını ve bu Kanunda öngörülen acil durumlarda, bu durumlara müdahale ve zararların tazmini amaçlarıyla sınırlı kalmak kaydıyla, Müsteşarlığın, Bakanlık, Dışişleri Bakanlığı ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerini alarak vereceği karara bağlı olarak, karasularının ötesindeki açık deniz alanlarını,

r) Zarar: Bu Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilenler ile zararın tespit, tazmin ve uyuşmazlıkların giderilmesine ilişkin masrafları,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetki, Görev ve Sorumluluklar

Kuruluşların yetki, görev ve sorumlulukları

Madde 4- Bu Kanunun uygulanması bakımından, genel koordinasyon, kıyı alanlarında kara kökenli kirliliğin önlenmesine yönelik acil müdahale planlarının hazırlanması, kirlenmenin türü ve etkilerinin belirlenmesi, çevreye olan zararların tespiti ve olay sonrası kirlilikten etkilenen alanların rehabilitasyonuna ilişkin yetki, görev ve sorumluluklar Bakanlığa; deniz araçlarından kaynaklanan deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik acil müdahale planlarının hazırlanması, hazırlıklı olma, kirliliğe müdahale, zararların tazmini ve mali sorumluluk garantilerinin bildirimi konularında icraya ilişkin yetki, görev ve sorumluluklar Müsteşarlığa; asayiş ve kolluk görevlerine ilişkin yetki, görev ve sorumluluklar Sahil Güvenlik Komutanlığına aittir.

Seyir, can, mal ve çevre emniyetinin sağlanması

Madde 5- Bu Kanun kapsamındaki tüm gemi ve kıyı tesislerinin sorumlu tarafları; olayın meydana gelmesinin önlenmesi, olayın meydana geldiği durumlarda ise zararın azaltılması, giderilmesi, sınırlandırılması amacıyla hazırlıklı olma ve koruyucu önlemler de dahil uluslararası hukukun öngördüğü ve seyir, can, mal ve çevre emniyetinin gerektirdiği yükümlülüklerle ilişkin tüm tedbirleri almakla yükümlüdürler.

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde seyir, can, mal ve çevre emniyeti ile ilgili olarak belirlenmiş standartlara uyduğunu, uluslararası kabul görmüş belgelerle ispat edemeyen veya standartlara uymadığı konusunda açık emareler bulunan petrol ve/veya diğer zararlı maddeleri taşıyan bu Kanun kapsamındaki gemilerin, can kurtarma hizmetlerinden kaynaklanacak mücbir sebepler dışında, Türk iç sularına veya iç sular dışındaki bir demir yeri veya liman tesislerine uğramak amacıyla Türk karasularına ve iç sularına girmesine izin verilmez; girmiş olan gemiler derhal buralardan çıkartılır veya şartları tamamlanıncaya kadar bağlanarak seferden yasaklanır.

Bu Kanun kapsamındaki gemiler, Türk iç sularına veya iç sular dışındaki bir demir yeri veya liman tesislerine uğramak amacı ile Türk karasularına girmeden kırksekiz saat önce, Müsteşarlık tarafından belirlenecek bir acil müdahale birimine, gemi ve taşıdığı yük ile ilgili bilgileri vermek zorundadır. Bu zorunluluğa uymayan gemilerin Türk karasularına ve iç sularına girmesine izin verilmez; girmiş olan gemiler derhal buralardan çıkartılır veya şartları tamamlanıncaya kadar bağlanarak seferden yasaklanır. İhbara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Seyir, can, mal ve çevre emniyetini sağlamak amacıyla alınan tedbirler, bu Kanun, ilgili mevzuat ve uluslararası düzenlemelerde belirtilen usul ve esaslara göre, yetkili kuruluşlar tarafından denetlenir. Denetim ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Kıyı tesislerinin, muhtemel kirliliğe müdahale etmek üzere bulundurmak zorunda oldukları personel, malzeme ve ekipmanlar ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. Bulundurmak zorunda oldukları personel, malzeme ve ekipmanlar tamamlanıncaya kadar, yeni kurulacak kıyı tesislerinin faaliyetlerine izin verilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Zararların Tazmini

Zarardan dolayı sorumluluk

Madde 6- Bu Kanun kapsamına giren gemi ve kıyı tesislerinin sorumlu tarafları, uygulama alanlarında gemi ve kıyı tesislerinden kaynaklanan olay sonucu ortaya çıkan kirlenmenin veya kirlenme tehlikesinin neden olduğu; temizleme masraflarını, koruyucu önlemlere ilişkin masrafları, canlı kaynaklar ve deniz yaşamına verilen zararları, bozulan çevrenin yeniden oluşturulması, toplanan atıkların taşınması ve bertarafı için yapılacak masrafları, geçim için kullanılan doğal ve canlı kaynaklarda meydana gelen zararları, özel mallardaki zararları, şahısların yaralanması ve ölümünden kaynaklanan zararları, gelir kayıplarını, gelir ve kazanç kapasitelerine verilen zararları ve diğer kamu zararlarını tazmin etmekle müteselsilen sorumludur.

Garantörün sorumluluğu, diğer sorumlu tarafların sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Garantörün tazmin etmediği zararlar diğer sorumlu taraflarca tazmin edilir.

İki veya daha fazla geminin karışmasıyla meydana gelen bir olayda ortaya çıkan zarardan tüm gemilerin sorumlu tarafları müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Olay sonucu ortaya çıkan zararı ödeyenlerin zarara neden olanlara rücu hakkı saklıdır.

Sorumluluğun sınırı

Madde 7- Gemi başına sorumlu taraf yükümlülüğünün toplamı ve sorumlu tarafa yüklenecek azami tazminat miktarı konusunda Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşme hükümleri saklıdır.

Mali sorumluluk garantileri

Madde 8- Uygulama alanlarına girmek isteyen petrol ve/veya diğer zararlı maddeleri taşıyan gemiler Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca kendilerinden istenen mali sorumluluk belgelerinden birine sahip olmak, bunları ilgili makamlara bildirmek ve talep edildiğinde göstermek zorundadırlar.

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde öngörülen mali sorumluluk garantilerine sahip olmadıkları belirlenen bu Kanun kapsamındaki gemilerin, can kurtarma hizmetlerinden kaynaklanacak mücbir sebepler dışında, Türk iç sularına veya iç sular dışındaki bir demir yeri veya liman tesislerine uğramak amacıyla Türk karasularına ve iç sularına girmesine izin verilmez; girmiş olan gemiler derhal buralardan çıkartılır veya şartları tamamlanıncaya kadar bağlanarak seferden yasaklanır.

Kıyı tesislerinin yerine getirmek zorunda oldukları mali sorumluluk garantileri yönetmelikle belirlenir.

Mali sorumluluk garantilerinin bildirimi

Madde 9- Herhangi bir Türk limanına gitmek üzere Türkiye'nin karasularına girmek isteyen ve bu Kanuna göre mali sorumluluk garantileri bulundurmamakla yükümlü gemilerin 8 inci maddede belirtilen belgelerinin sureti, gidecekleri liman başkanlıklarına, Türk karasularına girişten önce, Türkiye'de mukim bir acente vasıtası ile ulaştırılır.

Türk boğazlarından uğraksız geçiş amacıyla Türkiye'nin karasularına girmek isteyen gemiler için bildirim yükümlülükleri tüzük ile belirlenir.

Zararsız geçiş amacıyla Türkiye'nin karasularını kullanacak gemiler, telsiz muhaberesi ile mali sorumluluk belgelerindeki aşağıdaki bilgileri en yakın liman yetkilisine bildirmek zorundadır:

- a) Geminin adı ve tescil limanı,
- b) Gemi sahibinin adı ve idare merkezinin yeri,
- c) Geminin Uluslararası Denizcilik Örgütü numarası,
- d) Teminat türü,
- e) Sigortacının adı ve merkezinin bulunduğu yer,
- f) Tazmin limitleri,
- g) Geminin yük durumu.

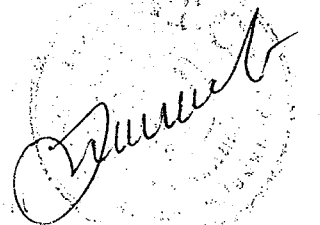
Zararların belirlenmesi

Madde 10- Bakanlık temsilcisinin başkanlığında; Müsteşarlık, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile ilgili valilik ve belediyelerin temsilcilerinden zarar tespit komisyonu oluşturulur. Komisyon gerek görürse ilgili diğer kurum ve kuruluşların temsilcilerini ve uzmanları da komisyona çağırabilir. Komisyonun çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Komisyon, zararların tamamının veya bir kısmının tespitini, bu konuda uzman Türk veya yabancı kişi ve kuruluşlara yaptırabilir. Bu şekilde tespit edilen zarar miktarı, komisyon tarafından onaylanması üzerine geçerlilik kazanır.

Tazminat ve ücret talepleri ve ödenmesi

Madde 11- Olaydan zarar görenlerin tazminat talepleri ile kirliliğe müdahale ve kirliliği bertaraf edenlerin ücret talepleri Müsteşarlığa bildirilir. Müsteşarlık, zararların tespitine ve uyuşmazlıkların giderilmesine bağlı olarak zararların sorumlu taraflarca tazminini ve ücretlerin ödenmesini sağlar. Komisyon tarafından belirlenen zarar miktarı üzerinde taraflarca uzlaşma sağlanması durumunda Müsteşarlık, zararların sorumlu taraf veya garantöründen talep ve tahsiline ve zarar görenlere dağıtılmasına yetkilidir.

Kirlenenin tespit edilememesi halinde Müsteşarlık tarafından kirliliğe müdahale edilir veya ettirilir.

Müsteşarlık, Bakanlığın ve Dışışleri Bakanlığının görüşlerini alarak bu Kanun kapsamında kirliliğe neden olan ancak, sorumlu tarafları bulunamayan yabancı bayraklı gemilerin Türkiye’de neden oldukları zararların tazmini konusunda bayrak devletinden yardım talep edebilir. Tazmin ve ödemelere ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Zamanaşımı

Madde 12- Bu Kanun kapsamındaki olaylar nedeniyle tazminat taleplerinde zamanaşımı süresi, diğer kanunlarda daha uzun bir süre öngörülmedikçe, zararın öğrenildiği ve sorumlu tarafın tespit edildiği tarihten itibaren beş yıl, her hâlde olayın meydana geldiği tarihten veya olay, olaylar zincirinden meydana geliyorsa son olayın meydana geldiği tarihten itibaren on yıldır. Zamanaşımı süresine ilişkin olarak Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşme hükümleri saklıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Müdahale Esasları

Bildirim

Madde 13- Olayı gören, duyan veya olaydan haberdar olan herkes, kirlenme veya kirlenme tehlikesini ilgili makam ve acil müdahale birimlerine bildirmekle yükümlüdür. Bildirilecek makamlar ve bildirimle ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Kirlenmenin tespiti

Madde 14- Bakanlık, bir olay sonucu meydana gelen kirlenmenin türü, kapsamı, miktarı, yayılma yönü ve hızı, muhtemel sonuçları ve bertaraf yöntemleri konularında gerekli çalışmaları yapar veya yaptırır ve ilgili acil müdahale birimine bilgi verir.

Müdahale

Madde 15- Olay sonucunda ortaya çıkan kirlenmeye ve kirlenme tehlikesine müdahale etme yetkisi Müsteşarlığa aittir. Müsteşarlık bu görevi, kolluk kuvvetlerinin görevlendirme planlamasına yardımcı olmak amacıyla Sahil Güvenlik Komutanlığının ve Bakanlığın görüşlerini alarak, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ve bu alanda meslek icra eden veya bu amaçla kurulmuş olan ve merkezi Türkiye’de bulunan şirketlere yaptırabilir. Bu durum, Müsteşarlığın sorumluluğunu ortadan kaldırmaz ve görevlendirilen kamu kurum ve kuruluşlarına ve şirketlere, sorumlu taraftan doğrudan tazminat talep etme yetkisi vermez. Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğünün kurtarma ve yardıma ilişkin hakları saklıdır.

Gemilerin veya kıyı tesislerinin neden olduğu kirlenmede, olaya karışan gemiler ve olay yakınındaki gemiler ile kıyı tesisleri, üzerlerinde bulundurdıkları personel, teçhizat ve malzemelerle sınırlı olarak ilk müdahalede bulunurlar veya bulundururlar, yetkili acil müdahale biriminin olaya müdahalesinden sonra bu birimin talimatlarına uyarlar. Müsteşarlık, gerçekleştirilen müdahale faaliyetleri hakkında Bakanlığa bilgi verir.

Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve bu çerçevede hazırlanmış acil müdahale planlarında belirtilen uluslararası işbirliği hükümlerine göre, Türkiye’ye yabancı acil müdahale unsurlarını davet etmeye veya yabancı ülkelere Türk acil müdahale ekibi göndermeye, Bakanlığın ve Dışışleri Bakanlığının görüşlerini alarak Müsteşarlık yetkilidir.

[Handwritten signature]

Tehlike altındaki gemilerin uygun, güvenli deniz alanlarına kabulü

Madde 21- Tehlike altındaki bir geminin, talebi halinde, uygun, güvenli deniz alanlarına kabulüne Müsteşarlık yetkilidir. Kabule ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Geminin denetimi ve kolluk görevleri

Madde 22- Bir geminin bu Kanun kapsamında bir olaya veya kirliliğe neden olacağı veya böyle bir risk oluşturacağı yönünde ciddi şüphelerin bulunduğu durumlarda, Müsteşarlık kesin tespit için gemiyi denetime tabi tutabilir. Müsteşarlık bu yetkisini gerekli gördüğü hallerde ilgili kurum ve kuruluşlara devredebilir.

Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin tüm kolluk görevleri Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından yerine getirilir.

Gemi yakıtlarından ve diğer yüklerden kaynaklanan kirlilik

Madde 23- Bir olayda, bu Kanuna tabi olan veya olmayan bir geminin yakıt olarak taşıdığı petrol veya türevlerinden veya yüklerinden meydana gelen kirliliğe veya kirlilik tehlikesine müdahale ve zararların tespit ve tazmininde, 5 inci maddenin ihbar yükümlülüğü dışındaki hükümleri uygulanır.

Yönetmelikler

Madde 24- Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler, ilgili bakanlık ve kuruluşların görüşü alınmak suretiyle Bakanlık ve Müsteşarlık tarafından müştereken hazırlanır.

Değiştirilen hükümler

Madde 25- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

"1) Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun hükümleri kapsamında bir olay meydana geldikten sonra kirliliğe müdahale ve acil müdahale planlarının icrası için acil olarak ihtiyaç duyulabilecek araç, gereç ve malzeme alımı ile Çevre ve Orman Bakanlığının denizlerde sürekli izleme programı konusunda hizmet alımları,"

Geçici Madde 1- Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yürürlüğe konulur.

Geçici Madde 2- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte faal durumda bulunan tesislerden, 5 inci maddenin son fıkrasına göre bulundurmamak zorunda oldukları personel, malzeme ve ekipmanlara ilişkin eksiklerini yönetmelikte belirtilen süre içinde tamamlamayanların faaliyetleri Bakanlık tarafından durdurulur.

T/ 709

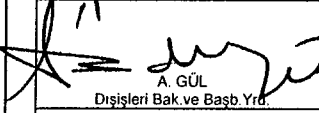
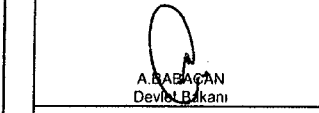
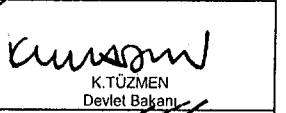
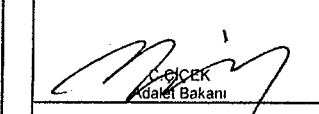
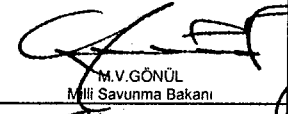
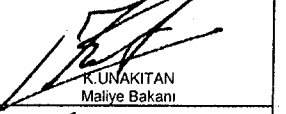
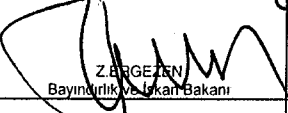
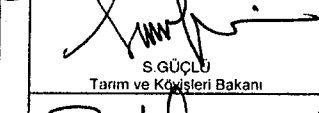
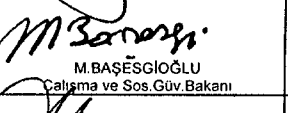
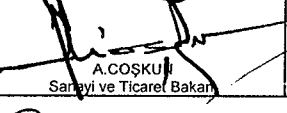
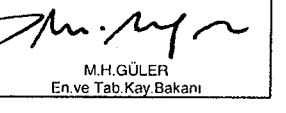
Yürürlük

Madde 26-Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 27-Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 A. GÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	 A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M.A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 A. BABACAN Devlet Bakanı	 M. AYDIN Devlet Bakanı	 A. AKSU Devlet Bakanı V.	 K. TÜZMEN Devlet Bakanı
 C. ÇİÇEK Adalet Bakanı	 M.V. GÖNÜL Milli Savunma Bakanı	 A. AKSU İçişleri Bakanı	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı
 H. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 Z. ERGELEN Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 S. GÜÇLÜ Tarım ve Köylüleri Bakanı	 M. BAŞEĞİOĞLU Çalışma ve Sos. GÜv. Bakanı	 A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M.H. GÜLER En. ve Tab. Kay. Bakanı
 E. MUMCU Kültür ve Turizm Bakanı	 O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

01-867

1008